

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum
20 juni 2014

Ons kenmerk
EZ30/14.0002001

Contactpersoon
Wijnand Kok

Onderwerp
70 jaar Market Garden

Datum uw brief

Doorkiesnummer
(024) 3299142

Geachte leden van de raad,

In het uitvoeringsprogramma Citymarketing 2013-2014 hebben wij als ambitie geformuleerd om voor het kroonjaar 70 jaar Market Garden te komen tot een samenhangend programma van activiteiten dat bijdraagt aan de historische profilering van Nijmegen. Tevens kan een dergelijk programma bijdragen aan het draagvlak voor het Vrijheidsmuseum. Gelet op de invulling van voorgaande kroonjaren vinden wij het ook van belang de samenwerking op regionaal niveau te realiseren. Wij hebben derhalve met de betrokken Gelderse gemeenten afstemming gezocht. Om samenwerking én samenhang te bevorderen zijn het afgelopen jaar voor de partners in de stad en betrokkenen uit buurgemeenten een tweetal bijeenkomsten georganiseerd. Dit heeft onder meer geleid tot een regionale subsidieaanvraag bij het V-fonds waarover medio maart uitsluitel wordt gegeven. Momenteel zijn tal van partijen druk doende het programma voor 70 jaar Market Garden verder te vullen en te realiseren. Het gaat om activiteiten die in de opmaat naar 20 en 21 september plaatsvinden als ook in het weekend zelf. Aanvullend hierop hebben wij gekozen zelf een programmaconcept te ontwikkelen voor een formele stedelijke herdenking én een publieksafsluiting in de vorm van een vrijheidsfestival op respectievelijk zaterdag 20 en zondag 21 september a.s. Voor het ontwikkelen van het vrijheidsfestival is samenwerking ontstaan met de Koninklijke Landmacht, die 70 jaar Market Garden inzet in het kader van "200 jaar Koninklijke Landmacht".

Officiële herdenking

Op zaterdagochtend 20 september vindt op de Oosterhoutse dijk de herdenking plaats. De locatie is bij het teruggeplaatste monument van de Oversteek. Het programma bestaat uit het formele herdenkingsmoment, te weten kranslegging; het hijsen van de betrokken vlaggen; en het ten gehore brengen van "the last post". Bovendien wordt het monument heronthuld. Kinderen van basisschool De Oversteek hebben een rol in het programma.

Vervolgvel
1

Officiële sprekers zijn burgemeester, vertegenwoordigers van veteranen en huidige vertegenwoordigers van de 82ste Airborne Divisie. Er is voor zo'n 600 genodigden en belangstellenden ruimte. Het programma gaan wij met basisschool De Oversteek verder invullen en realiseren.

Vrijheidsfestival

Programma

Samen met de Koninklijke Landmacht is een programmaconcept uitgewerkt in de vorm van een vrijheidsfestival dat landelijk gezien kan worden als dé afsluiting van 70 jaar Market Garden. Het bestaat uit twee bouwstenen:

- Het herinneren van de strijd door de Waalcrossing opnieuw te zien en te ervaren;
- Het beleven van bevrijding en vrijheid door middel van een festivalopzet.

De locatie is op en rond De Oversteek, waarbij het 20 september Plein, de Vasim, de afgesloten brug en de Waal het festivalterrein en podium vormen.

De Koninklijke Landmacht gaat samen met de 82ste Airborne Divisie de Waalcrossing van 20 september 1944 nabootsen. Soldaten van de KL en de 82ste zullen onder een rookgordijn én vuur met bootjes de Waal oversteken en zo de overzijde "veroveren". De Oversteek vormt hiervoor de natuurlijke tribune. Het overige programma wordt in de vorm van een festival opgezet op en rond het 20 septemberplein met een doorlopende programmering van tal van activiteiten op het vlak van film, muziek, literatuur, etc. die refereren aan bevrijding en vrijheid. De Nijmeegse culturele instellingen worden uitgedaagd (in de vorm van een opdracht) daar een bijdrage aan leveren. Daarnaast is er een show van authentieke Engelse legervoertuigen die in het kader van de Gardenoperatie naar Nijmegen zijn opgetrokken. Het festival moet een sneakpreview geven van wat het Vrijheidsmuseum kan gaan bieden.

Het vrijheidsfestival is een publieksevenement waar iedereen welkom is én waar bijzondere gasten uit binnen- en buitenland voor genodigd worden. Daarbij rekenen we op zo'n 10.000 tot 25.000 bezoekers. Nationale en internationale media doen verslag van het vrijheidsfestival. Het programma staat niet op zichzelf maar kan ook als opmaat gezien worden voor het verhaal dat in het Nijmeegse Vrijheidsmuseum verteld gaat worden.

Wij kiezen er voor om het programma samen met andere Gelderse gemeenten op landelijk niveau voor het voetlicht te brengen. Wij hebben dan ook een gezamenlijke mediapresentatie gepland.

De st. Liberationroute gaat van alle activiteiten in de regio een digitale kalender opstellen. Daarnaast vormen Wegenermedia/Omroep Gelderland in september een gezamenlijk mediaplatform. Tenslotte gaan we zelf op (inter)nationaal schaalniveau media-aandacht genereren.

Vervolgvel
2

Wij gaan het totale programma op output monitoren. Zo zullen wij de mediawaarde van de publicitaire aandacht in kaart brengen. Ook gaan wij ons stadspanel inzetten en doen wij onderzoek naar de promotionele en economische effecten van het bezoek aan het vrijheidsfestival. De monitoringsresultaten maken deel uit van de eindevaluatie van het uitvoeringsprogramma citymarketing 2013-2014.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls

drs. B. van der Ploeg

P E R S B E R I C H T

20 juni 2014

Grootse herdenking Market Garden in Nijmegen

Burgemeester Bruls heeft vanmorgen het programma gepresenteerd voor de herdenking van 70 jaar Market Garden in Nijmegen op 20 en 21 september. Dat weekend is het exact 70 jaar geleden dat in en rond Nijmegen hevig gevochten werd in het kader van Operatie Market Garden. Een belangrijk onderdeel van deze operatie was de heldhaftige Waalcrossing van de Amerikaanse 82st Airborne Division, die plaatsvond op 20 september en die de bevrijding van Nijmegen inluidde.

Het programma op 20 en 21 september en de dagen daaraan voorafgaand bestaat uit diverse onderdelen die met steun van of in opdracht van de gemeente door een groot aantal organisaties worden georganiseerd. Er worden op beide dagen duizenden bezoekers verwacht. Een overzicht:

Donderdag 18 – zondag 21 september

Valkhof kampement

Donderdag: educatieprogramma, het kampement is open voor de (basis)scholendag. Het WOII dagelijks leven wordt zichtbaar gemaakt met vertellingen en workshops.

Vrijdag: Educatieprogramma, het kampement is overdag open voor de (basis)scholendag. In de avond is het kampement voor het publiek geopend. Een stadswandeling leidt bezoekers door Nijmegen langs plaatsen die van belang waren tijdens de Frontstad periode. Educatieve rondleidingen in het kampement.

Zaterdag en zondag: static show waarin het militaire en dagelijkse leven wordt verteld voor volwassenen en gezinnen met kinderen. Een stadswandeling leidt bezoekers door Nijmegen langs plaatsen die van belang waren tijdens de Frontstadperiode. Educatieve rondleidingen in het kampement.

Zaterdag 20 september

Herdenking Waaloversteek

11.00 uur: Aan de Oosterhoutsedijk, aan de noordkant van de Waal, vindt bij het Waalmonument een herdenking plaats van de crossing. Hierbij zullen naar verwachting zo'n 600 gasten aanwezig zijn. Onder hen vertegenwoordigers van de huidige 82e Airborne divisie, (de divisie die in 1944 de crossing leidde) veteranen uit 1944 en de Nijmegen Compagnie van de Engelse Grenadier Guards.

Openstelling Bunker onder Valkhof (onder voorbehoud):

De Gemeente Nijmegen is bezig om de Duitse Bunker onder het Valkhof open te stellen voor het publiek. Het streven is om dit op 20 september gerealiseerd te hebben

Opening tentoonstelling Valkhof Museum; Nijmegen in de oorlogsjaren

15.00 uur: In deze tentoonstelling worden, aan de hand van de levens van een tiental met Nijmegen verbonden personen, verhalen van de oorlog verteld. Er zijn getuigenissen van verzet tentoonstelling.

Vervolgvel

1

Boekpresentatie 'De bevrijding in beeld. Van Neerpelt tot Wesel, 1944-1945', Museum Het Valkhof. Het nieuwe boek van Joost Roosendaal toont de route die de bevrijders aflegden van de Belgische grens langs Eindhoven, Venlo, Nijmegen tot aan de Rijn, de verschillende militaire operaties waar Market Garden een van de bekendste van is geworden. Een bijzondere publicatie met veel beeldmateriaal/oude foto's.

Historische stoet

Middag: De verwachting is dat enkele honderden voertuigen zich vanuit de Market Garden route (Van Leopoldsborg in België tot de Waalkade in Nijmegen) zullen melden en te bewonderen zullen zijn op de Waalkade. Precieze route stoet en programma op en rond Waalkade volgen na 1 juli.

De Waalkade-ondernemers sluiten aan bij het programma met eigen acties en er zal een grote 3D tekening te zien zijn in het kader van The Big Draw

Zondag 21 september

Muzikale vertelling VANNACHT NAAR DAG

6.00 - 8.30 uur, Museum Het Valkhof: Een muzikale vertelling over oorlog en vrede van sopraan en actrice Quirine Melssen, die zich afspeelt in het schemergebied tussen nacht en dag. Na het optreden is er een gezamenlijk ontbijt waarbij het publiek met elkaar in gesprek kan gaan. De laatste getuigen kunnen hun verhaal nu nog doorgeven.

Waalcrossing

14.00-15.30 uur

Vanaf de originele Market Gardenlocatie (bij De Oversteek) speelt de Koninklijke Landmacht de Waalcrossing na met de huidige 82nd Division. De Landmacht nodigt veteranen uit deel te nemen. Er vertrekken drie maal boten met de huidige 82nd division 'All Americans' naar de overkant. Zij peddelen zonder motor. D.m.v. soundblasts en technische effecten zal het een zeer realistische en spectaculaire nabootsing worden.

Internationale historische show

12.00-18.00 Parkeerplaats Vasim (1 min. lopen van 20septemberplein)

Ism Liberation Task Force en Koninklijke Landmacht

Méér dan 150 militaire voertuigen uit heel Europa van vroeger en nu staan te pronken op een

Vervolgvel
2

plein. De eigenaren van de voertuigen vertellen enthousiast over hun passie. Een indrukwekkende verzameling voertuigen met een live verhaal.

Boulevard van de Vrijheid

12.00-18.00 uur

Locatie: Vasim, preview VrijheidsmuseumWOII. (op 20Septemberplein)

Op 21 september opent het Vrijheidsmuseum WO2 voor één dag de Boulevard van de Vrijheid in De Vasim. De Boulevard van de Vrijheid is een levendige plek met een groot aanbod van activiteiten op het gebied van vrijheid, vrede en democratie. Belangrijk onderdeel van het programma is een zogenaamde 'flight through' film die je meeneemt door het toekomstige museum.

De Revue

12.00-18.00 uur

Locatie: 20Septemberplein

Het woord 'revue' is Frans voor: 'opnieuw bekeken'. Samen met gerenommeerde kunst- en cultuurinstellingen in Nijmegen geven we de vrijheid opnieuw vorm. Het plein is een wonderlijke verzameling van allerlei kunstvormen die oftewel gaan over thema's uit de oorlog of de vrijheid vieren. De Revue wordt afgesloten na The Crossing met een spectaculaire slotact.

War Requiem door het Gelders Orkest

Locatie: Sint Stevenskerk

Chef-dirigent Antonello Manacorda presenteert in het indrukwekkende War Requiem van Benjamin Britten uit 1962. De fabelachtige akoestiek in de kerk zorgt voor een unieke ervaring.

Noot voor de pers (niet voor publicatie):

Voor meer informatie kunt u terecht bij de woordvoerder van burgemeester Bruls, Jack

Broeksteeg: tel. 06-31679262 of e-mail: j.broeksteeg@nijmegen.nl.

Wanneer u bijgevoegde foto gebruikt aub vermelden: foto: Nationaal Bevrijdingsmuseum 1944-1945